

Vijf V's voor een gastvrije gemeente in coronatijd

Verschenen in: *Ons Orgaan*, dec. 2020, 6.

Door Theo Hettema

Een gastvrije gemeente zijn, en dat ook nog in coronatijd?! Dat is nogal wat. Zie maar eens mensen bij elkaar te krijgen die daarmee aan de slag willen. En wanneer je iets bedacht hebt van een open activiteit, zul je gegarandeerd zien dat nieuwe coronamaatregelen roet in het eten gooien. Vijf stappen om toch gastvrij gemeente-zijn een goede kans te geven.

Iedere gemeente zal op haar website wel hebben staan dat ze open en gastvrij zijn. Maar er zit heel wat aan vast om aan die gastvrijheid ook concreet vorm te geven, en al helemaal in coronatijd. Wanneer dat dan gebeurt, wil ik het graag een echte kans geven en de kans op teleurstelling verkleinen. Daarvoor ga ik uit van de benadering van 'waarderende gemeenteopbouw'. Dat is een aanpak om anders te kijken naar voornemens in het gemeentelven. Die aanpak kent vijf stappen, die allemaal met een V beginnen.

Vijf V's

De eerste V is die van Verkennen. Met kerkenraad en gemeente verken je: wat willen we eigenlijk écht met elkaar aanpakken? Want je kunt maar aan één ding gericht de aandacht geven, dus een goede en gedeelde keuze is van belang.

Wanneer eenmaal een aspect van gemeentelven is gekozen (bijvoorbeeld: gastvrij zijn in een wijk of voor een bepaalde (leeftijds)groep), volgt een tweede V, die van Vertellen. Ga maar verhalen verzamelen hoe het is om zelf gastvrij ontvangen te worden of iemand te ontvangen. Misschien zijn er zulke verhalen uit de geschiedenis van de gemeente. (Een jeugdgroep van elders die in de kerk sliep en zondags in de dienst zong, een school die een kerstviering hield in de kerk...)

Na die verhalen komt er de V van Verbeelden van een gezamenlijke droom. Wat was er nou zo mooi aan al die verzamelde verhalen van gastvrijheid? Het gevoel van erbij horen, de spontaniteit? Dat kun je verbeelden, bijvoorbeeld in een schilderij, om als concrete droom vast te houden.

Voordat je aan die droom kunt werken, moet er wel wat gebeuren. Dat is de fase van het Vernieuwende Voorwaarden scheppen in de organisatie. Er moet bijvoorbeeld geld komen voor activiteiten. Je zult meestal ook in bestaande bezigheden moeten gaan schrappen, want niemand zit onbepaald in zijn of haar tijd.

Wanneer die V's een gedeelde zaak van de gemeente zijn (kerkenraad, gemeenteavond, kerkblad, kerkdienst...), komt de vijfde V: het Verwezenlijken van opgekomen ideeën. Dat kan van alles worden, ook de coronamaatregelen in aanmerking genomen. Er staan voorbeelden genoeg in dit nummer. De waarde van zo'n activiteit valt of staat ermee dat je gezamenlijk de V's doorloopt. Dat is heel anders dan gebruikelijke plannen, waar een kerkenraad iets besluit, een groepje zich erover buigt en na veel vergaderen iets deelt met de gemeente.

Vruchten van de Geest

Je zou er nog een zesde V aan kunnen toevoegen: e-Valueren, terugkijken op de activiteit om ervan te leren. Dat evalueren doe je niet met externe criteria als tijd en geld, maar met iets wat deel uitmaakt van de oorspronkelijke droom. Al die V's leiden uiteindelijk tot iets wat recht doet aan de talenten en mogelijkheden van gemeentelven. Zo maken de V's ruimte voor de Vruchten van de Geest. En daar is het ons als gemeente om te doen, ook in coronatijd.

Meer over waarderende gemeenteopbouw is te vinden bij www.met-andere-ogen.nl, een werkverband van begeleiders voor kerkelijke gemeenten.

Theo Hetteema is docent aan het Seminarium van Bond VEG. Verder werkt hij als beleidsmedewerker pastoraat bij het Dienstencentrum van de Protestantse Kerk. Hij geeft hij supervisie en werkbegeleiding vanuit de principes van waarderende gemeenteopbouw.